

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Szerkesztői szállás:

belső-szénutca 131. szám.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) J. Haasenstein és Voglernál (Wollzeile 9. sz.).
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvétel irodájában (Königsasse Nr. 60.)
Nyilvántári cikkeik sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, a m.

kedden, csütörtökön és szombaton reggel.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1869-iki folyamára.

Egy évre	12 forint o. ért.
Félre	6 „ „ „
Évnegyedre	3 „ „ „
Egy hóra	1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A királyföldi ódon egyetem „liberum veto”-ja.

II.

© Midőn az egykor nagyhatalmu Lengyelországban a dissidensek (görög hitűek és protestánsok) üldözése útát tört a szomszéd hatalmak közvetlen befolyásának, mely, idővel az államot felosztató méreggé változott, a „confederatiók” intézményét belháborúk előidézésére használván fel: az idegen diplomácia megvesztegette valamely vajdaság követét s ez kimondván a rendi országgyűléseken a „nem akarom” szavakat, minden alkotmányreformot lehetlenné tön, veto-jával (1652—1764-ig, tehát 112 éven át — 48 országgyűlés oszlott szét eredmény nélkül a „liberum veto” használatá miatt) nagy részt e miatt került volt Lengyelország lenyűgözött kézzel-lábbal ellenségei körmei közé.

Ily áldáshozó, de nem egyéni, hanem testületi „liberum veto”-val szándékszik a n.-szebeni egyetem többsége hazánkat megajándékozni. Bedeus szerint (L. Egyetemi gyűlés decz. 4-én) „szükséges” tiltakozó fölterjesztést tenni a miatt, **hogy a meghozott törvények jogérvényre ne emelkedjenek.** A lengyel „liberum veto” a törvények meghozatalát gátolta — Bedeus tana, a megalkotott törvényt óhajtja megsemmisíttetni, midőn nem „kérvényezést” ajánl, hanem „tiltakozást.” Schuler Libloy ugyanezen ülésben a „politikai Sachsenland” cultur érdekeinek veszedelmével indokolta azt, miért kell az egyetemnek a törvények ellen tiltakoznia; Fluger pedig e „tiltakozást” jogvédelemnek nevezé, mi által az egyetem nem tolakodik a korona és parlament közé.

De nézzük, hogyan indokolja az egyetemi többség fölterjesztése az egyetem azon állítólagos jogát — „liberum veto”-ját, melylyel a magyar parlamentben hozott törvények ellen tiltakozhatik.

Az egyetem tiltakozása az unio részleteit, s a nemzetiségi egyenjogúságot illetőleg hozott törvényeket nem tartja szükségeseknek a magyar állam fennállására, azok még veszedelem kűtförásaivá válhatnak, s a közügyek iránt ezek által táplált közönyösség keserű gyümölcsöket teremhet az egész birodalom számára!

Hogy a magyar állam fennállására mily törvények szükségesek, ezt legilletékesebben az ország parlamentje ítélheti meg; a keserű gyümölcsöket hazánk épp azok kezeiből kapta volt, kiknek intésére az egyetemi többség férfiai ma is tétet fejet hajtanak; ám tegyék, ha azoknak akarnak méltó utódai lenni, kik a magyar államot darabonként akarák a jogeljárás olvasztó tegyelyébe dobni, — csak aztán ne nevezzék magukat a magyar államélet támaszlopainak.

Az egyetemi többség „tiltakozásá”-nak alapja: megtartani minden királyföldi kiváltságot a szászok számára, s azokat minden tekintet nélkül a más népfajokra, s a hazai alkotmány népképviselői átalakulására, folyvást gyarapítani. Az ily felfogás lehet különös, de a jogegyenlőségre nem alapítható. Hivatkozik ugyan ama „liberum veto”-féle irat az 1848. pozsoni VII. törvényekre; de hát ki hiszi el azon állí-

tást, hogy a királyföld kiváltságot különállása a „teljes” egyesüléssel, a „nemzeti szabadsággal és a jogegyenlőséggel” megegyezik? Igaz, hogy a kolozsvári 1865-diki gyűlés felirata hangsúlyozta az egyes felekezetek és nemzetiségek igényeinek figyelembe vételét; de ez az egyetem fenn körvonalozott álláspontja ellen szól, mert a német közkormányzati nyelv és szász nemzeti terület épp ama igények kielégítésével ellenkezik, s e felett, nem is a kisebbséggel szemben alkalmaztatnók. A mi a Belcredi korában irtakat illeti, ezekre, valamint a „nemzet fejeiről”, a koronázási esküről, a „membrum sacrae coronae”-ról szóló phrasissokra kár lenne szót vesztegetni; — arról is hallgathatunk, hogy az egyetemi többség „az ország fennállását, virágzását, erősödését óhajtja!” — elég a fölterjesztésből annyit kiemelnünk, hogy a minisztériumtól és parlamenttől egyaránt azt követelik — természetesen illően tiltakozva: — ne terjesztessék ki a nemzetiségi törvény hatálya az erdélyi részekre, s az unio részleteit érdeklő törvény vétessék új parlamenti tárgyalás alá.

Az egyetemi többség nem gondolta meg: mi ellen tiltakozott, mert „liberum veto”-ja a dolgok rendjét fel nem tarthatja; de azt sem fontolta meg: mit követel. A parlamentarisz kormány törvényjavaslatokat tett le a ház asztalára, azok némi módosítással elfogadtattak, s a korona bizalmát bíró tanácsosok kieszközlék a szentesítést; már most azt hiszi a nemes egyetemi többség, hogy az ő testületi „liberum veto”-ja kedvéért a minisztérium szögletbe dobja az ő kezdeményezésére parlamentileg alkotott törvényt, melynek módosításait is a kormány magává tette, avagy a koronát ma jómra — holnap arra tanácsolja? Bizony jó urak! bakkot löttek — bár nagy (!) diplomata adott volt jelt a célzásra.

Pest, december 21. 1868.

(y z n.) A választási mozgalmak országszerte nagy mértékben nyilvánulnak.

Ez, — bármely párt részéről mutatkozik e téren élénkség — öröndetes dolog, mert arról tesz tanúbizonyságot, hogy a nemzet gyakorolni akarja és készül, mindenestre legszebb politikai jogát, a választást, — melylyel tényezőleg folyhatik be a jövő országgyűlés összeállítására — tehát megért az alkotmányosságra.

Ehez azonban még más is szükséges, nemcsak a választás, — az t. i. hogy ez, mindezt ama korlátok között folyjék le, melyeken túl a választás már nem alkotmányos jog, hanem az alkotmányossággal való visszaélés, — politikai érettségünk rovására.

Vajha e részben minél kevesebb okunk volna a közelebbi hónapokban panaszt emelhetni.

Említtettük, mikép a jobboldal, Budapesten központi állandó bizottmányt alakítand.

Ez tegnap a Deák-körben Lónyay Gábor volt országgyűlési képviselő elnöklete alatt megtörtént, megválasztottat ugyanis a nagy központi bizottmány, s ennek elnökévé gróf Szapáry Antal, alelnökévé Pulszky Ferencz, jegyzővé Királyi Pál és Urbázy György lőnek.

A bizottmány a vidéki pártívek irányában csak tanácskozási s közvetítő tevékenységre szorítkozik és tartózkodni fog egyes választókörletek ügyeire gyakorlandó minden jogosulatlan beavatkozástól.

Malum omen gyanánt vehető a szélsőbali ultrák politikájára nézve azon körülmény, hogy Hevesmegye első alispánja Puky Miklós, — a ki körülbelül csak két év előtt tért vissza száműzetéséből Genfből, hol jól fölszerelt nyomdával bírt, — a f. hó 19-én Egerben tartott bizottmányi közgyűlésen lemondott és lemondásának visszavételére még a legunszólóbb kérések által sem volt reávehető.

Lemondásának oka az, mert a megye, midőn legközelebb bizalmatlanságot szavazott az országgyűlés többségének, oly végzést hozott, a mely meggyőződésével ellenkezett.

Hogy Puky Miklós mihelyt e végzés hozatalát befolyása által nem bírhatta el, nem tehetett egyebet, azt természetesen találjuk.

A mely hatóság élén áll valaki, azzal végzéseire nézve solidaritásban van, és ha e solidari-

tást elvállalni meggyőződése tiltja, — vonuljon vissza. Ez következetesség, — férfhoz illő jellem.

Kérdés már most: ki szereti jobban hazáját, ki tagaszkodik inkább szabadsághoz, a hevesi ultrák-e, vagy a túlhajtásuk miatt visszalépésre kényszerített alispánjuk?

Nézetünk szerint bizonyára az utóbbi, ki a Svájc szabad ege alatt ismerni tanulta a szabadságot, valamint a szabadsággal való élés módját is, Fejjel fálnak rohanni nem szabadság, hanem eszeveszettség!

A magyar r. k. egyház kebelében a püspöki székeket illetőleg néhány küszöbön álló, és átalánosan remélt változást jelezhetek.

Nagyvárad püspök kétségen kívül Lipovniczky István czimzetes püspök és miniszteri tanácsos (a kultuszminisztériumban) lesz.

A pécsi püspöki székre nézve, miként halljuk, Kovács Zsigmond veszprémi kanonok, apát, királyi táblai praelatusra fordul a figyelem, — és e jeles pap, s tudományos férfi eventualis kinevezése valóban a közérzettel találkozni.

A mely tudomány Roskoványi Ágoston nyitrai püspök mellé, kinek oly sok jeles hititani munkát köszön a katolikus irodalom, — ideje legnagyobb részét tudományos buvárlatokban töltvén — coadjutor fog kinevezetni valószínűleg Vagyon czimzetes püspök személyében.

A folytonosan betegeskedő szepesi püspök, kinek felgyógyulásához fájdalom, semmi remény, szintén coadjutort kap, és azzá, hir szerint, Barinyay vágújhelyi prépost s volt országgyűlési képviselő nevezeték ki.

A játékonyságról ismert és magasaltat veszprémi püspökről még csak nemrég is azon hir szárnyalt, hogy végképp megválnék megyéjétől, és állandóan Rómába teszi át lakását, e hir azonban egy idő óta ismét elnémult.

A mindinkább nyilvánuló vallásbeli mozgalmak teszik — forrásom szerint — szükségesé, hogy a püspöki székek kizárólag papi hivatalnak élő fiatal erővel töltsenek be.

Törvényczikk.)

Magyarország és Erdély egyesítésének végleges szabályozásáról.

1. Miután már az 1848 dik évi kolozsvári I. t. czikk által Erdély minden lakosa, nemzetiségi, nyelvi és vallási különbség nélkül egyenjogúnak nyilvánítottat, s Erdélynek minden ezzel ellenkező törvénye eltöröltetett; az eddig létezőt rendi nemzetek szerinti területi felosztások, elnevezések s az ezekkel összekötött előjogok és kiváltságok, a mennyiben valamely nemzetiséget mások kizárásával illetek volna, megszüntettetnek és az egyesült Magyarország és Erdély összes honpolgárainak egyenjogúsága, polgári és politikai tekintetben újabban is biztosítottatik.

2. Erdély külön törvényhozása, az 1848 dik évi pozsoni VII. és kolozsvári I-ső t. czikkeknél fogva, meg levén szüntetve, a törvények hozásának, eltörlésének és magyarázásának alkotmányos jogát az erdélyi területekre nézve is, kizárólag Magyarország törvényesen megkoronázott királya és törvényesen összehívott országgyűlése gyakorolják.

3. A Magyarország erdélyi területén lakó honpolgárok országgyűlési képviseltetését illetőleg, a képviselők választásával ideiglen rendelkező 1848. évi kolozsv. II dik t. czikk a törvényhozás további intézkedéséig érvényben marad.

S mindazon teendők, melyek az említett törvényekben s az annak 10. § értelmében 1866. év jan. 10-én kibocsátott kormányzéki utasításban az erdélyi kir. kormányzéknek voltak fenn tartva, ezentúl a belügyminiszter hatásköréhez fognak tartozni.

4. Az erdélyi határörtség megszüntetével köz-törvényhatósággá alakult Naszód vidéke e minőségben meghagyatván, a magyar országgyűlés képviselőházában az 1848 dik évi kolozsv. II. t. czikk szerint választandó két képviselő küldése jogával ruháztatik fel, s ehez képest az erdélyi területbeli képviselők összes száma 75-re emeltetik.

5. A magyarországi főrendi házban az 1848. évi pozsoni VII. t. cz. I-ső §-ban foglalt tagokon kívül az erdélyi vármegyék, Fogaras- és Naszód-vidékek és a székely székek főispánjai, főkapitányai és főkirálybírái, ugyanczint a szászok ispánjai (comes) is ülésel és szavazattal bírnak.

6. A kormányzat az erdélyi területekre nézve is a törvények értelmében a Felső magyar felelős minisztériuma által gyakoroltatik.

*) Közöljük a szentesített t. cz. e még sehol sem közölt szövegét. Szerk.

7. Az 1848-ik kolozsv. I. t. czik 3 ik §-ánál fogva ideiglen fenntartott erdélyi kir. főkörmányszék a mellé rendelt központi segédhivatalokkal együtt felosztattatik s működésének a jövő 1869-ik évi május 1-ső napjáig leendő megszüntetésével a minisztérium megbízatik.

8. Az erdélyi köztörvényhatóságok alkotmányos hatáskörének visszaállítására iránt az országgyűlés által nyert felhatalmazás alapján, a magyar felelős minisztérium által 1867-dik évi jun. 27-én közzé tett rendelet, nemkülönben az ennek 21-dik pontja nyomán az erdélyi kir. biztos által kibocsátott utasítás a törvényhatóságok rendezéséről alkotandó törvény létrejöveteleig érvényben marad, azon különbséggel, hogy az ezekben a kormányzékra ruházott hatáskör a minisztériumot fogja illetni.

9. A székelyszékek főkirálybíráit és a szász ispánt (comes) miniszteri ellenjegyzés mellett, a Felső és a király nevezi ki.

10. A királyföldi (fundus regius) székek, vidékek és városok belkormányzati jogainak biztosítása, képviselőtök szervezése és a szász nemzeti egyetem jogkörének megállapítása tekintetéből megbízatik a minisztérium, hogy az illetők kihallgatásával az országgyűlés elé oly törvényjavaslatot terjesztessen, mely valamint a törvényeken és szerződéseken alapuló jogokat, úgy az ezen területen lakó bármely nemzetiségű honpolgárok jogegyenlőségét is kellő tekintetbe vegye és összhangzába hozza.

S addig is felhatalmaztatik a minisztérium, hogy a királyföldi székek, vidékek és városok szervezését és hatáskörét illetőleg, az itt kifejezett vezérelvek szellemében, ideiglen intézkedjék.

11. A szász nemzeti egyetem (universitás) az 1791-dik évi erdélyi XII dik t. czikkkel egyező hatáskörben, a Felső és legfelsőbb s a magyar felelős minisztérium útján gyakorlandó felügyeleti jogának fenntartása mellett továbbra is meghagyatik azon különbséggel, hogy az egyetemi-gyűlés a törvénykezési rendszerben történt változás folytán bírói hatóságot többé nem gyakorolhat.

12. Azon törvények alkalmazása, a melyek Magyarország és Erdély törvényhozásának egyesítését megelőzőleg, Magyarország külön országgyűlésén alkottattak az erdélyi területekre nézve a mennyiben szükségesek lesz, törvényhozás útján fog eszközöltetni.

Addig is azonban ezen országgyűlésnek 1867. évi márcz. 8-án kelt a a minisztériumot az igazságszolgáltatás terén szükséges intézkedések megtételére felhatalmazó határozata, a maga épségében tartatik fenn.

13. Az 1848-dik évi pozsoni IX-dik t. czikk I-ső és XII. t. czikk 6. §-ának érvénye az erdélyi vesztett urbíriségeket és tizedekért, vagy kiadandó földterületesítésit államkötvények biztosítása végett Erdélyre is kiterjesztetik.

14. Erdély mindazon törvényei és a korábban ugynevezett magyarországi részekben, a bevett vallásfelekezetek, egyházak és egyházi hatóságok vallásyagkorlati s önkormányzati szabadságát, jogegyenlőségét, egymásközi viszonyait s illetőleg hatáskörét biztosítják, nemcsak sértetlenül feantartatnak, hanem egyszersmind a görög-katolikus és örmény, és a keleti görög szertartásu egyházakra is kiterjesztetnek.

15. Az 1844-dik évi magyarországi III-dik t. czikk 2. §-ának a vegyes házasságok egybekötésére vonatkozó rendelete, s ugyanezen t. czikknek 6-tól 10-ig terjedő §§-ai, az egyik vallásból más vallásba való áttérés módozatát illetőleg, az előbbi 14. §-ban említett minden vallásfelekezetekre nézve, és a kölcsönös viszonyosság értelmében a törvényhozás végleges intézkedéséig Erdélyre is kiterjesztetnek.

16. A Középszolnok-, Kraszna- és Zaránd-vármegyék s Kővárvidéke területén létező egyházak továbbra is eddigi egyházi hatóságaik alá fognak tartozni.

17. A Felsőmagyarországi királyának, mint Erdély nagyfejedelemének és (siculorum comes) székelylek ispánjának, ezek cziméből Magyarország és Erdély törvényes egységének hátrányára, semminemű következtetés nem vonható.

18. Ezen törvények végrehajtásával a minisztérium oly felhatalmazás mellett bízik meg, hogy saját felelőssége alatt mindazon intézkedéseket is megtehesse, s mindazon kiviteli módozatokat is alkalmazhassa, melyek a helyi viszonyokhoz képest szükségesek.

Ezen t. czikk hozatala alkalmával két határozatot is hozott a ház, t. i.

a) Határozatilag felhívta a ház a minisztérium-

mot, hogy a legközelebbi országgyűlésre a választási törvény kijavítása céljából, korszerű és az egész országra kiterjedő törvényjavaslatot mutasson be, s

b) hogy az 1848-dik évi XVIII. t. cikknek Erdélyben is eszközlendő hatályba léptetése iránt, a már korábban nyert felhatalmaztatása folytán minél előbb intézkedjék.

Törvényhatósági élet.

Dobokamegye folyó hó 16-án egybehívott bizottmányi gyűlését főispán, b. Bánffy Dániel úr, hazai ügyeink előhaladását híven esetelő, s hangos eljénekkel fogadott beszéddel nyitá meg a következőképpen:

„Tekintetes megyei bizottmány! Üdvözlöm önöket uraim a közügy érdekében támasztott megjelensékek által tanúsított részvételekért. Az időköz, melyre képviselőinket megbíztuk, az országgyűlésen az ország érdekében működni, lejárt; az országgyűlés e hó 10-én bezárattott. Mint nyitott könyv áll előttünk a törvényhozás és kormány munkálkodása, tevékenysége, s alig hiszem, miszerint lehetne valaki, kit irigyság, önérdék avagy hűség-ből sérelem nem terhel, hogy őszinte kebeléhez szólva be ne vallaná a törvényhozás és kormány okserű és tapintatos eljárását.

Huzamos munka kívántatott a kibékülés, előhaladás és fejlődés utjából elgördíteni az akadályokat, melyeket az absolutismus fokozatosan torlaszolt fel.

Egybehordotta legelőbb is a szükségeltető fejlődésre nélkülözhetetlen anyagokat, szemelőtt tartotta a jogegyenlőség, szabadság vívmányait és határozottan követte az 1848-ban megjelölt utat; így megalkotta a legszükségesebb törvényeket, melyek a közös ügyeket, a népnevelést, vallásos szabadságot és Erdély egyesítési kérdését, s a honvédelmet érdeklik.

Rendezte a viszálykodást, mely Horvátországot Magyarországtól elszakította, Fiumét Magyarországhoz kapcsolta s alapját tette le ezen bölcs intézkedésében Magyarország nagyságának, Sz. István koronája integritásának.

A mohácsi vész óta, mely szerencsétlen csatavesztés a függetlenséget a vitéz halottakkal együtt temette el, Magyarország ily független soha sem volt, mint a jelenben; elmondhatni, hogy 1867 és 1868-ban Magyarország másodsor alakítottatott független állammá.

A lefolyt szervező évek alatt többször hallottunk vádat a munka lassu haladása felől; de azon békétlenek nem veszik tekintetbe a sypshusi munkát, melylyel a törvényhozásnak megizadni kellett addig, míg a munka megosztás oeconomicai elve alkalmazása által, az erőket felismerte és felhasználta az előmunkálatok bevégezésével.

Az utolsó hónapokban az eredmény meglepőleg feltűnővé vált, s egyuttal úgy járt el az országgyűlés, mint a számító gazda, ki a jövő év termékenysége alapját, a termelő anyagokat előre beruházta a hasznos süker érvényesíthetőségre, kétséget nem szenved, hogy a jövő országgyűlés ezek alapján a belreformi kérdésekben már sebesebben haladhat s remélhetőleg a gáncsolókat is megnyugtatóndja.

A jelen évben szokásos közmondással vált a fekete pontok feltűnése a politikai láthatáron, nem

tagadhatni, hogy körülöttünk is tapasztaltattak ily fekete pontok.

Tekintetes bizottmány! Meggyőződésöm szerint azok csak erőltetve, ostentatiból tűnhetnek fel, mert a törvényhozás a jogegyenlőség alapján az ország egysége és az igazság, méltányosság tekintetbe vétele mellett mindent megadott, mi megadható volt, mindenkinek teljes szabadságában hagyta azon javadalmak felhasználását, melyet az egyéni szabadság követelhet, mindenki tetszése szerint melegegdetik azon családi tűzhely körül, mely az álladalom háztartásában alakítottatott.

Valamint senkit kényszeríteni nem lehet a lelki nyugalom megszerzésére, a vallásos szentségekkel élni, éppen úgy nem lehet erőszakolni, hogy a politikai szabadságot valaki felhasználja meggyőződése ellenére.

Hiszem, hogy a fentebb jelzett fekete pontok a nyugalmat meg nem zavarják, fergeteget, áradást hazánkban nem okozandnak, s azoknak feltűnései ellen fognak fordulni, valamint a sáttánnal szövetkezett bűvös vadászát érte a kuruzslásban hívó ábrándozás blüntetése.

Tekintetes bizottmány! Magyarország alkotmányos élete a jelenben a legbiztosabb alapon áll, s míg ez utról el nem térünk, a moderatio és bizalom zászlóját lobogtatjuk és az okserű munkálkodásban a tevékenységet fokozzuk, nem tartatunk alkotmányunk és öngazgatásunk elvesztésétől; minden eddigi szerencsés eredményekért hálás köszönetünket kell nyilvánítanunk felséges Királyunknak, ki zárbeszéde végszavaiban e magasztos és nagy horderejtű meggyőződését fejezte ki, hogy boldog fejedelmé csak boldog nemzetnek lehet; hálás köszönetünket nyilváníthatjuk az országgyűlésnek és a többség pártfejenek, kinek bölcs belátása és tiszta hazafias jelleméből indult ki a már végrehajtott átalakulás eszméje.

1 ben is a közigazgatási főbiró olvasta föl jelentését a közelebből lefolyt megyei bizottmány óta lejárattott ügykezelésekről, s ezzel kapcsolatban felolvastattak a szolgabíró hivatalok megvizsgálására kiküldött bizottságok jelentései.

2. Főbiró és megyei törvényszéki elnök felolvasta a megyei törvényszék és a Szamosújvárt székelő 2 egyesbiróság 3 havi ügykezeléséről szóló jelentését, egy a hídalmási és magyarosi egyesbiróság részéről szerkesztett kimutatást, egyszersmind a megyei törvényszék nevében kimutatván az árvai s rokontgyék pangásának okát, a kebelbeli birói s fogalmi erők elégtelenségében s a magas kormány intézkedés e miatt kivihetlenségében, ajánlatba hozza a bajon arányosb munkabeosztás által segíteni előlegesen is, azaz az alügyészeknek, miután az ügyesi teendők a főügyész által meghibázhatók, az árvaigyék mellé beosztását minthogy pedig önálló referadkép egy biró gondjára bízati ohajtaná e fontos ügyleti ágát, hogy a hagyatéki tilnök képes legyen referadájába ezt is bevonhatni, czélszerűnek látná állam és közteherbördési érdek-ből a hagyatéki ügyletágból az előleges eljárásokat a járás biróságokra bízni, s hogy ezek ezt megbirhassák, bizottmányi uton a kormánytól demunitása alapján közbejárni, hogy az adminisztratív természetű statusquo fentartását tárgyzó birtokháborítási ügyek a nép nagy költség kimelésére s az eljárás gyorsabbítására a járásbirósági batás-körből a szolgabíróiba tétesenek át.

A törvényszék részéről tett ajánlat első ága

Es mégis derék, nemes, nagy szívű ember volt.

Szemerő Bertalant, a 48 ki bellügyért s így volt miniszterétársát élesebben bírálja Mészáros.

— „Sajnállak bizony barátom Berti, hogy bizony kevesen szeretnek; de mért is akart többet a szarka, midőn nem bírta a farka. Az igaz, hogy igaza volt mindig, különösen a szegedi országgyűlés egyik tanácskozásában tartott beszédében és legigazságosabb volt önmaga iránt. Mivel mindenki hibázhatott (mondá), ő nem hibázhatott.

Szemerő nem volt nyílt. Mindenhol, mindenkinél kérdezősködött és soha sem mondott véleményt. Hasonlatos a naphoz (tehát foljait is beleértve) pályája fenséges, de csak kevés szem láthatott belé) és ott, mint a napban feketített üveg (át).

Erdemeit korántsem tagadom, sem szép elméleti tehetségeit, sőt még köztársasági érzelmeit sem akarom kétségbe hozni, de azon igenis kételkedem, vajjon miniszteri programjának értette-e? ő maga legfeljebb azt a lovagilag belevetett munka rendszeresítését, mit Frankouban talált fel Fourier és csak rendszerében használhatónak nyilatkozta, de nem a jelen zavaros, csalfa, csaló társasrendszert. Példa volt Louis Blanc miniszteriumában kezdett és nyomorulttan bukott merény, mit aztán a forradalom ellenségei felhasználtak a köztársaságnak magának megbuktatására.

A két Wesselényi Miklós élet- s jellemrajzai közül az idősebbéhez nem tesz Mészáros megjegyzéseket. Egyedüli oka, hogy nem ismerte. Csak egy rövid parhuzamban érinti az idősbet, mint kinél „az ifju esze szélesebb, alaposabb, gyümölcsözőbb és unalmasabb, legalább a baliteletekről irt munkája,“ s a Kemény Zsigmond báró által kissé idealisáltan irt biographia után jegyzi meg

az alügyésre vonatkozólag mint helyes kiegészítési mód elfogadtatik, a hagyaték s birtokháborítási ügyletekre vonatkozó módosítások pedig ezuttal tekinetbevéve az országgyűlésnek az erdélyi törvénykezésnek, az eddigi állapotban megmaradása iránti határozatát mellőzendőknek határozattak.

Egyuttal azonban a magyarosi és hídalmási egyesbiróságok ügykezelése megvizsgálására kinevezett bizottságok indokolt véleménye alapján a kormány a kir. főkörmányszék útján felirat által megkérdetni határozattott az említett járásbiróságoknál egy-egy fizetési irnoki állomás engedélyezésére.

3. A főügyész tett jelentést az elejétől folyó hó 15-ig történt büntügyi eljárásokról.

4. A megyei mérnök tette meg jelentését a megye területén végrehajtott útmunkálatokról, s beadja jövő évi tervét, mely tudomásul vétetik.

5. A megyei főorvos olvasta fel jelentését a megye egészségi állapotáról, s ennek keblében előfordult járványokról.

Ezekután több felsőbb rendeletek s megyei átiratok olvastattak, s megjött törvényezikkek hirdettettek ki s tetteket levétárba.

A megyei bizottság által kidolgozott házszabályok felsőbbbség általi megerősítése örömmel vétetett.

Megválasztattak a jövedelmi adó bevallása alkalmából keletkezhető felelőbeszések elintézésére kívánt al- és főbizottságok tagjai, egy kinevezettek a jövő évre a szolgabírói hivatalokat s járásbiróságokat megvizsgáló s kellő jelentéseiket az időnként tartandó bizottmányokhoz megtevő bizottságok.

Egy pár érdekesebb tárgyról közelebbről tudósít Cserhalomtáji.

Vidéki levelezés.

Hunyadmegeye, november végén, 1868. — A vasúti munkáknak megsemmisülése sok idegen útast várazsol e megyébe, vajha azok oly kellemes meglepéddel távozhattának innen — mily szép reményekkel zárandokoltak ide.

Azonban meg kell vallani, hogy e megyének déliesebb részében sok furcsaságokra bukkannak. Van ott egy város, hol némely igaztók, ha nem is nyíltan, szívesen nem alkalmazkodnak a fennálló rendszerhez, és a haza alkotmányát csak annyiban kívánnak érvényben látni, mennyiben az az ők álmaikkal megegyeztethető.

E város három évvel ezelőtt olyan követet választott, ki azóta mindig kiesnylette azt, hogy a honvilágba menjen, bismarckot látja, hogy ha ő részt nem veszen a koronázási ünnepélyben, akkor talán nem leend érvényes a királykoronázás.

Ugy halljuk, hogy a magas kormány több évvel ezelőtt, a végett adományozta, vagy is inkább engedélyezte e városnak a vásárvármot, hogy annak jövedelme a város közevése és szépítésére fordittassék, és ime! mi útazók szemtanúi valánk annak, hogy az utcákon csaknem tédig erő sárban mászkálnak a szegény lakosok. A hatóság élén olyan egyének állván, kik érdekeikbe sok másokat behálózna.

Kirándulást tévén a hátszegi szép vidékre, a körülmények úgy hozák magokkal, hogy az éjet Hátszeg városában kellett töltönnünk. Szemtanúi va-

malitával, hogy „oly ékes, oly szép, melegítő leírás az, hogy románnak is megtenné; és ha a szerző leíró románja ily hővel és szép kivitellel születt, örvendek. Lágyemeleg viz Berzsényi verse e leíró prózához. Vivát! noha hőst nem igen tisztelhetem.“

Az ifjabb iránt is kevés tisztelettel, epésen s néhol a személyeskedés éles hangján ir az öreg úr, ki a heves vért magán életben, mint politikában a halálos bűnök közé sorolja.

— „Meghalt — ezek reá vonatkozólag első sorai — az ifjabb is, hősi alakja nem bírta hőstelenné vált lelki mazonait fenntartani; szerencsés volt azonban, mert hona buktát nem szemlélhetette. Erős volt testben és erősebb lelkületénél, de mivel meghalt, béke hamvainak.

Kazinczy megjósálta nagyságát: a költő költ, de ritka a látnok költő. (Itt M. L. Kazinczy Ferencnek Wesselényi Miklós, Miklós fiához 1809-ben intézett epistoláját érti.) Nagy volt, de nem volt az utilitatio embere. Ha Wesselényinek magasabb nézetei vannak és nem lett volna zsarnok atya, zsarnok, vagy urallani szerető fia, úgy talán a jobbat választandja, hanem így, mint portentum portentose tentálta a port.

Irja Wesselényi, hogy Széchenyi három napot vakbuzgón a karthausiak között töltött, mit az ő protestáns scepticismusa utált. Hátha Sz. e buzgóságra meggyőződése készítette, vak volt-e akkor? Az ilyes scepticismus tudatlan s ezért lázadhatott fel; a tudós scepticismus legfeljebb vállalt voníthatott és sajnálhatta.

Bár mindenkor oly jó eszméleti ötlete lett volna, mint mikor az unjonozásról és katonai kihágásról szólva, az állandó katonaság ellen szólt. Az állandó katonaság a legnagyobb fenéje a szabadságnak, ez vele fenn nem állhat. Hanem Wesselényi perpie támadta meg.

W. 1830-ban mondta, hogy az országok mind-

lánk annak, hogy a rendőri intézkedések itt a leg-
alantibb fokon állanak. Beszéltek nekünk sokan, hogy néhány nap előtt egy vasúti munkás életunt-ságból egy kertben bizonyos gyümölcsfára felakasztotta magát, és a hatóság csak 48 óra után vágatta le onnan.

Hallottuk, hogy a városi főnök mindamellett is, hogy a magas kormány a marhavész miatt még október elején betiltotta a szarvasmarhavási vásárokat, ő még sem hirdette ki a kormány e rendeletét, hanem megtartotta a heti vásárokat még nov. első felében is, pedig azt mondják, hogy itt oly alkalmakkor 200 db marhát is eladnak, e miatt elharapódzott nagy mértékben a marhavész.

Bizonyos uri ember a vidékről, elbeszélte, hogy a falusi nép csodálkozott azon, hogyan tartják meg a városban a marhavásárt midőn az a megyében tiltva van? E beszédekre azt nyilvánítottuk, hogy az ily eljárás példás megfenyítést érdemel, mert azért, hogy a hatóság tagjai többnyire kereskedők, nem szabad a kormány rendeletét megszegni, veszélybe ejteni a nagy közönséget.

Midőn így folytatók az estét, hirtelen nagy ordítás megzavart minket, tűz támadt a város vizmelletti részében, lanyhán folyt az oltogatás, de e közben egy kacajra gerjesztő látvány fejlődött ki, az egyik tanácsos, kit pár évvel előbb azért mozdítottak el szolgabírói hivatalától, mert nyilvános helyen illelenséget követett el, most mámoros fővel osztogatta a pofokat, melyben egy hivatalnok, sőt még egy csendőr is részesedett, aztán neki fordult tisztársának a városi (kereskedő) bírónak, és azt a sokaság láttára, sok mindenféle czifra czimekkel illette; azt hívők, hogy a garbonezást hűvösre teszik; de valaki felvilágosított bennünket, hogy az egész komédiának nem lesz szomorú következtetése, mert ők tudják miért fognak ama viszálykodó urak kibékülni, — erre társam azt felelte, nő ilyen helységnek külön municipiumot adni nagyon káros, az emberek nem értek meg az önkormányzatra.

Másnap igyekeztünk eltávozni a helyről, hol oly kellemetlen tapasztalásokat tettünk.

Hiszszük, hogy az olvasókat is nem fogja e közlemény a legkellemesebb érzést felkeltetni.

Többen.

Hegyalja, decz. 15. 1868. — Hogy némely román atyafiak minden csekélységből nemzeti kérdést ohajtanak csinálni, s alkalmat keresnek a nép bújogatására a magyarság ellen, tanúsítja a „Gazettá“-ban 92-dik szám alatt foglalt rövid cikk, melyben egy, alkamasint falujegyzőségre vágyó dászkel felajánl, hogy román helységük a rajtuk uralkodó magyar jegyzőtől nem képes menekülni stb. Hogy az ilyes panaszok többször csak is a fogadatlan prókátorok felszólalása, mindennapi tények bizonyítják. Ugyanis itt e Hegyalján két egymáshoz ragasztott helység a mult években meglegelvén román literatus jegyzőjének húzavonásait, a nép közakarattal neki szolgálatját felmondta; helyébe a szomszéd helységből egy magyar jegyzőt fogadtak, ki több évekig ottan meglege-désre működött is. Ehez közt egy más oláh helységnek jelenleg egy tanult román jegyzője van, de a helység, valamint szolgabírája is nincsenek vele meglegedve, jó emlékezzel ohajtanak vissza volt magyar jegyzőjüket, ki, mivel szolgabírói se-

addig boldogok nem lesznek, míg a papság, mint kaszt létezik: itt is igaza volt, s jól tette, hogy kimondta. Hogy politikája nem képviselt nagy eszmét: hányan és kik képviselték e nagy eszmét? Sőt tudja van? Vagy ismeretes e az a nagy eszme? Részleteit tudják az associacio elvét, de nem az egész elvét.

Az irodalomban unalmas volt, leczkéző, hossz-szas. Legalább a baliteletekről irt könyve nekem úgy látszott. O'Conelhez elég balul hasonlítják, kihez miben sem hasonlított, kinek szóközi erejét is nem a harag, hanem az élcz tette. O'Conel tudott a körülményekkel alkudni, s a hol nem birt többet kivinni, a kevesebbet, mint foglaltat elfogadta. Nem így Wesselényi; ő aut totum, aut nihil, s ezt el is nyerte, önmaga nihillé lett. (Élete végén.)

Neki nem kellett az absolut kormány alatt reform, nem korigény, mivel a jus regale elvesztésével volt összekötve, ebből ő még a forradalom alatt sem akart vesztetni valamit. E szabály alól egy kivételt tett, t. i. a köznép sorsának javítására vonatkozó ügyeket az urbértől az örök váltságig, a mennyiben az úri haszon rövidítése nélkül te-endő lehet.

Az uniót azért ohajtá, hogy a keleti fajok confederatiójának útját szelje: igaz felfogás volt, ha az osztrák uralmat, mint a Magyarhon feletti szükséges non plus ultrát tartotta Magyarhon boldogságára egyedüli jó forrásnak; s igaza volt abban, hogy a lajhántuli tartományok részére alkotmányt követelt.

Wesselényinek foederativ rendszere egyetemesen helyes, bár nem részleteiben. Szerintem erre kell és fog is jöni idő... A mikor? Az más kérdés.

En Wesselényit államférfinak tartom, kevésbé a szabadság és függetlenség eszményének, miknek erejét, tittelegességét, hatályát nem ismerte.

TÁRCZA.

MÉSZÁROS LÁZÁR

a „magyar szónokok- és státusférfiakról.“

II.

(Bezerédy István. — Szemerő Bertalan. — A két Wesselényi Miklós.)

(M. E.) Bezerédy István azon kevesek közül való, kiket Mészáros becsül, hazaűségukat minden kétkedés nélkül aláírja. — „Midőn a derék, jó, a nemes, a lángszívű optimisták optimistájához jöttem, 4. máji 1856, kapám a hirt, hogy meghalt. Requiescat in pace; bizony kedves ember volt, jó hazafi, jó polgár. Hogy könnyen halt meg és halála órájában is hitte, hogy hazája csakhamar szabad leszen, képzelem és mégis szeretném tudni, vajjon nem tagadta-e meg candidaságát, vagy nem halt-e meg kétségben?

Azt írja biographja, hogy a hon jövője szebb talpkövért Bezerédy és társai tévék le; alig hiszem, hogy ők tették le volna a jövőnek talpkövért, nagyon szük elveket tételtek, melyek már most is avultak, mert a mostani képviselti rendszer csaló és nem más, mint takarodj el innet, hogy helyedet foglalhassam el, azaz: személyt érdeklő, de nem összes jólétet előmozdító, vagy a rossz közt legfeljebb a legkevésbé rossz.

Irja Bezerédy biographja, hogy ő figyelmeztet az elméket a progressiv adóra; iszonyu nagy eszmének tartják fináncpolitikusaik a progressiv adót; még akkor is, midőn szerencsétlen picziny gondolat. Azt jól tette Bezerédy életirója, hogy a 48 dik évről és még jobban, hogy Debrecezenről nem szólt. Jó barátom Pista bizony nem igen tudta, mit pártoljon? Olyan don Desiderio volt, ki mindenkinek kedveskedni akarván, mindenkinek kedvetlenséget okozott.

gédnek választott, előbbi hivatalát letette; a nép nyilatkozata szerint, nekik soha szorgalmasabb, s becsületesebb jegyzőjük nem volt. Már pedig alkalmasságát mind a két jegyző magyarul vitte hivatalát, bárba a választmányi jegyzőkönyvet, a kivánságnak hódolva, románul szerkesztette. — Hány helység van Erdélyben, hol a magyar falvaknak román jegyzőjük van, és ha jól viszi hivatalát, senk ellen nem panaszol, a parasztnak, ki az új román nyelvet úgy sem érti, mindegy akár magyarul, akár oláhul véssék ügye fel. — De hát mit mondjunk a régi Bach világról, a mikor a megyék el voltak árasztva német, cseh, pollák jegyzőkkel, kik iróanyagait németül szerkesztették? s ama sóhajtozó dászkal nem tartotta lényegesnek ellene felszólalni.

NAPI HIREK.

— Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, méltóztassanak, minden kellemetlen fennakadás kikerülése végett, lapunk további megküldése iránt mielőbb rendelkezni. Felesleges példányokat nem nyomathatván, az elkészített megrendeléseknek utóbb legnagyobb készségünk mellett sem leendünk képesek megfelelni.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „
Egy óra	1 „

— A balázsfalvi pronunciamento ügyében a Felső- és igazságügyi miniszter előterjesztése folytán a további vizsgálat megszüntetését rendelte el.

— Képviselőtestületünk tegnapi délután az összes vám, bor és pálinka behozatali díj haszonbérbe adásával foglalkozott. Eredmény lett az eddigi bérlő, Kis Sándor megmaradása, ki 25,322 frt 40 krt ígért. Szóbeli árverezés nem volt, 4 ofert adatott bé, kettőben a kiküldési áron 20,000 frton is alóli ígéret tétetett.

— Bécsből f. hó 21-ri távirja: A nagyváradi-kolozsvári vasutonál kiépítésére szerződtek: az angol-osztrák bank, a párisi „Société generale”, az amsterdami „Banque de Pay-bas”, Springer, Erlanger, Bischofsheim és Hirsch bankárok, végül az angol-magyar bank. A részvények aláírása Párisban, Bécsben, Pesten és Amsterdamban nyitott meg.

— Az újon kinevezett gyulafejevári érsek, Vancea János, városunkba érkezett. A nemzeti szálloda, hová ő mlga szállott, tegnap délelőtt gör. kath. tisztelgőkkel telt meg.

— A magyar ezredék hazaszállításáról ismét erősen megindultak a hírek, s ezek szerint a közös miniszteriumban már készült az erre vonatkozó tervet. Ténnyé válása idejéül a jövő tavaszt jelöli ki egy bécsi tudósító.

— Az erdélyi kir. földterhermentesítési alapigazgatóság hirdeti, hogy az 1868-dik év II. k. felére meghatározott erdélyi földterhermentesítési kötvények kisorsolása f. év és hó 31. é. d. e. 9 órákor az országházban a kir. főkegybírók tanácstermében nyilvánosan fog megtartatni.

— Iszonyu gyilkosságot követett el a napokban egy bidevei leány: egyszerre szillett két gyermekét megfojtva a kert végébe hó alá temette. Ott találták meg hétfőn a két kis hullát. A gyilkos anya elfogatott.

— Rendőrségünk egy tolvaj bandát fe-dezett fel tegnapelőtt a külső monostor utcában. A tolvajok egyrésze (cigányok) az orgazdával, egy asztalossal együtt elfogatott. Több lopott tárgy találtatott meg. A felfedezés fő érdeme erőlyes rendőrgyűnkünk, Faltint illeti.

— A szép szinpadai öltözközésről közönségünk előtt is ismeretes tehetséges vígjátéki színésznő Nagy Luizát közelebből vezette oltárhoz Debreczenben György Lajos volt katonatiszt.

— Verestoronynál és vidékén a határ-szárazulati kiűzéstől marhavész miatt erős zárlat rendeltetett el.

— A hiv. lapban egymást érik a szentesített törvények. Rendre közzé fogjuk.

— Megnyiták az ajkák a jó piros bortól Nagy-Szeben egyik vendéglőjében. Az össze-gyűlt urak hangos éljenekkel üdvözlék a fényes remény tengerben úszó Nagy-Dacoromániát; a mi-ről kicsinylőleg szóltak, az a magyar és német volt. — Így írja a „H. Ztg.”, s rá hagyjuk a fele-lősséget is.

— Hogy a szélsőségi tanok éle több-nyire megtört a nép józan eszén örömmel látjuk abból, hogy a hazatérő jobboldali képviselők mindenütt lelkesedéssel fogadtattak választóik által.

— Mai hirdetésünk közöl különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe a helybeli takarékpénztárt. E fiatal pénzintézetünk első havi munkálkodásáról szóló, lapunkban is közölt jelentéséből örömmel győződünk meg arról, hogy a közönség figyelmével és pártolásával ez intézet felé kezdett fordulni. Ezt igen természetesnek találjuk s

nem annyiban pártolátnak, mint éppen a közönség saját érdeke helyes felfogása nyilatkozatának tartjuk. Oly intézet ez, melyben mindnyájunknak — gazdagnak mint szegénynek — érdeke találkozik; ez intézet jótékonyága a társadalom mindenik osztályára egyaránt kiterjed, a mennyiben a leg-biztosabb alkalmat nyújtja, hogy még a sze-gény ember is megtakarított kevés vagyonát, vagy annak bár esekély részét gyümölcsözőleg, kamatot hajtólag elhelyezvén, értékesítse. Nézetünk szerint a közönség azért siet pénzét ez intézetnél helyez-tetni el, mert megnyugvással teheti; teljesen biz-tositva látván azt egyfelől az egylet biztosítási alapítójá által, másfelől különösen azon közbe-csútlásban és hitelben álló egyéniségek által, kik az intézet választmányát alkotják, az intézetet ve-zetik s ügye felett őrködnek. Örövendünk ez intézet szerencsés megindulán különösen azért, mert már jelenleg is olcsó pénzzel képes istápolni a hitelt; a mit iparunk kereskedelmünk és földművelésünk érdekében abban a mértékben emelhet, a mily mértékben folynak be hozzá a közönségnél jelen-leg ezer meg ezer kézben hasztalanul beverő apró töké. A kezdetből itélve, ez intézetnek szép jö-vőt ígérünk, s mindnyájunk érdekében óhajtok is.

— Az „Országos Törvénytar” s a hivatalos lap közteszik a véderől szóló tör-vényt, mint 1868: 40 dik törvényzikket. — A magyar gárda életbeptetése iránt is történtek lé-pések; az alsó ausztriai hadparancsnokság ugyanis utasítást kapott, hogy az eddig elfoglalva tartott gárdaépületet legfeljebb január hó végeig rendel-kezésre bocsássa.

— A honvédalapból folyó hó 11- és 12-kén eszközött 58- és 59 dik utalványozás alkal-mával összesen 130 egyén közt 6235 frt 39 kr osztott ki, és pedig végkielégítésként kapott 13 altiszt 890 frtot, 2 altiszt özevegye 80 frtot, 54 köztvitéz 2680 frtot, 30 köztvitéz özevegye 750 fo-rintot, 10 köztvitéz árva 125 frtot. Előlegképen 21 egyén 1710 frt 39 krban részesült.

— Oláhország felől meglehetősen sürtn ér-keznek a komoly hírek, s így, ha a batárszélhez közelebb eső helyekről aggodalomtelt levelet ve-szünk, íróit nem tekinthetjük pusztán rémes visio-kban szenvedőknek, s nem találjuk tölk valami nagy indiscretiónak, ha a lehető eshetőségekkel szembeni lépések miben állása felől tudakozódnak. Nem vagyunk ugyan oly helyzetben, hogy erre tel-jes bátorsággal felelhettünk, de elhiszszük, hogy államférfiaink figyelmét nem kerül ki a havasokon tuli események sem, s ha tán eddig nem tartották volna az erőlyes intézkedést szükségesnek, jelo le-het a tíz nélküli nagy füstnek; de mint éppen ide-ért a „Krona. Ztg.” ál-tal a múlt napokban közölt hírt, mely ellen ugyan több felől inditattot, még eddig nem nagy sikerű demontirozási roham; e hír azt mondja, hogy a Bukarestből Brassóba igyekező postakocsit Ploest-ben 12 csendőr feltartóztatta, e kérdést intézvén a kondukteurhoz: „Hogy mersz itt járni osztrák postakocsival?” A kellemetlenségeknek aztán egy cs. kir. hivatalnok megjelenése s sok parlamenta-rozás vetett véget. — Magában ugyan nem valami világrendítő esemény, de elég kirívólag festi a Cogolniceano miniszterium szellemét és intentioit.

— Az amerikai unitáriusok indiai missio-nariusai, Dall Károly, ki folyó év májusában mint-egy két hétig Kolozsvárt és Aranyosszéken tö-ltötte idejét, szeptemberben Bostonba érkezett, s ott, mint az erd. unitáriusok képviselő tanácsát értesí-tik, érdekes és becses közléseket tett hazánkban szerzett tapasztalatairól, s különösen azon ritka szí-ves fogadtatásról, melyet a megvasutasodott és vi-lanyosodott nagy világ fiai hírből is alig ismernek.

— A házi zenekör t. tagjai kétségkívül érdekel veendik azon hírt, hogy a decemberi előadás jövő évi január 3-ára napoltatott el.

— Gr. Mikos Miklós 100 frt urbíri pa-pírral kezdte meg a helybeli házi zenekör alapít-kejét. A zenészet kolozsvári elhanyagolt muzsája bizonyára halás köszönetet szavazand a nemes gróf adományáért.

— Piacunk szokatlan élénksége a kirakatok tarka serege jelenti, hogy itt van kará-cson! Az apró marhák mészarlása kezdetét vette, a kemenczék gürnyednek a kalácsok legiojának sulya alatt, a gyermekek feszülten várják a reg-gelt, mikor az anygal hozta karácsonfák tarka tar-talmát élvezhetik kézzel, szemmel és szájjal. Min-denütt készülődés. Azok, kiket az ég bőséggel ál-dott meg, ne feledkezzenek meg e napon a szegé-nyekről sem, kik az éhségtől száraz kezeiket di-deregre nyújtják a könyörtelen fillérei után.

— Valami ajtatos tolvaj a Ferencziek templomában a hajnali mise alatt egy asszony-ság zsebet gyakorlott ügyességgel megmentette 15 fo-rintos terhétől, talán éppen azon pillanatban, mi-kor az asszonyosság áldást és szerencsét kért a mindenek urától.

— A polgári házasságot várja egy csomó pesti fiatal ember, ha igaz a hír, mit egyik lap közöl, hogy t. i. a főváros ifjúsága körében egy oly egylet alakult, melynek tagjai szavukat adják, hogy mindaddig nem nőtülnek, míg a pol-gári házasság nem lép életbe.

— Fegyvergyárhoz lehet reményünk. Ugyanis Lopez, a paraguai hős, Angolországban egy fegyvergyárt rendelt meg. A fegyvergyárt el is készült, de mintán Lopez tervei a szerencsétlen

ttűkzetek folytán meghiusultak, nincs szüksége többé rá. Biztos ballomást után irhatjuk, hogy az angol vállalkozók a Lopez számára készített fegy-vergyárt most a magyar kormányának ajánlották fel megvásárlás végett. A fegyvergyárt ára mintegy 80,000 font sterlingre megy, (8 száz ezer frt), mely ár, tekintve más fegyvergyártok felállításai költségeit, csak jutányosnak mondható.

Hivatalos értesítések kivonata.

Arverések: Kolozsmegye törvényszékénél györgyalvi fekvőségek jan. 25, febr. 27. — Ugyan-ott o. fenesi fekvők jan. 8, febr. 12. — Ugyanott M. Gy. Monostoron fekvők jan. 20, febr. 27. — Tordamegyében Komjászegeen fekvők febr. 25, ápril 1.

Nemzeti színház.

December 21-kén: „Romeo és Julia.” Shakespearenek e szép művét, melynek minden során a legkülönlegesebb poézis ömlik el, közönsé-günk kiváló érdekléssel szedte nézni, kétségkívül annak szépségeért is, de egyszerűen Mátrai Laura asszony remek játékaért. Mátrai Laura művészetének ez este teljes fényében ragyogott. Ő minden ízében azon Julia volt, melyet a nagy költő képzelte s teremtetett. Nem volt játékában egyetlen mozzanat, mely a legszigorubb kritikát is ki ne elégitette volna. A „Lovoodi árva” ban, vagy a „IV. László” tűzpróba jeleneténél kifejtett mű-vészetét kimerítve hittük, de ez estén az álomital bevétele alkalmával kellemesen csalódtunk. Az a játék, melyet a helyzetből kifolyó lázas küzdelme közepett kifejtett, e szerepben a legelső művésznők mellé emeli. Nem volt a színházban egyetlen kéz, melyet a t. művésznő szép játéka mozgásába ne hozott volna. E jelenet után négyser birták ki. Ez alkalommal Mándoki Béla lépett fel, mint vendég Romeo szép szerepében. Közönségünk is-meri őt. Utolsó ittléte óta haladást tapasztalunk nála, bárba mozdulatai még nem elég kerekdedek, szavalata még nem egészen ment az alpthathótl. A szép számú közönség egyebiránt máltányolta igye-kezetét.

December 22-én. A dalkör részére rendezett hangverseny több szellemi mint anyagi eredmén-nyel folyt le. Az előadás minden részlete sikerült. Sajnos, hogy közmívelődésünket előmozdító intéze-teink általán ily kevés pártolásra találunk.

A közönség köréből.

Udvarhelyszék. Homorodvidéke, novem-ber 19 én 1868. *) November 16 dika Udvarhely-szék bizottmánya történetében nevezetességre emel-kedett. Excidat illa dies aevae. nec postera eredit saecula!! Nem álmodtuk, nem sejtettük, nem re-méltuk, nem gondoltuk, nem hittük: hogy Udvar-helyszék bizottmánya gyűlése kebelében valaha olyasmi veszélyes korjelke mutatkozzanak. Mégis megtörtént. Nőde! rég meg van írva: „Flectere si nequeo Superos... Min tudtak hát úgy megbotrán kozni? Talán azon, hogy oly körlevéllel idézték meg a bizottmányi tagok egy részét, melyben ki volt jelölve, hogy itt és itt ingyen tokán és bor vár rájuk? Hát van ebben valami természet elle-nes? Semmi! semmi! Ah! acherontai vendégsze-retet! Csak érdem pótlásul, érdem rovására ne történt volna. Denique a választás megtörtént. Tör-vényszéki elnök lett Horváth János; Szőcs Márton maradt a mi volt. Hej! sok embernek van tá-bornoki formája: mégis oly kevésből válik jó ge-nerális.

Hát tulajdonképpen nem is ez az én bajom tisztelt szerkesztő úr! Hanem az: hogy Udvar-helyszékről Tatros Gábor a „K. Közlöny” 117-dik számában: „Még egy és utolsó szó” alatt, enge-met nagyon debonestált. Azt fogta ugyanis rám: hogy én egy bizottmányi gyűlésen a „nemesség” ellen lázítottam. Ő ugyan nem hallotta, mert éppen akkor Pesten, a baloldal, áprilisi napfényén sütké-rezett; hanem miután hazajött, böngészte össze az erre szolgáló adatokat holmi piaci mende-mon-dákból.

En e gyanúsítást annak idejében számalom mosolyával fogadtam; czáfolatra méltóan sem tar-tottam. Ma hozzá kell szólnom. Egy-két horgas tekintet kényszerít erre. Különbözn könnyen mene-külhetnék alóla, hisz menekülésre oly tágas kaput nyit Tatros úr, miert bübösségem esetére csak kö-szönettel tartoznám; mert csak két szilárd jellemű férfi tanusítása esetére is, oly lovagiasnak jelenti ki magát, hogy az eddig mondottak értelmét a tör-ténetekhez módosítandja. En ily könnyűszerűleg me-neköltni nem akarok. „Reus se accusat” mondhat-nók utána, Tatros urnak áll kötelességében: tanu-sítani vagy módosítani, a mint szokták mondani: „fusa vagy fizesse”, tertium non datur.

Mit gondol Tatros úr! Vajjon nem néznek-o-őre” egyéb módosítandók is? Őn Udvarhelyszék székeltségét is a demagogia szennyes iszapjába süllyesztette; megtagadta tőle az értelmiséget és jó-zanságot, s — plane — kifejezte: hogy a polgári-sodás ellensége. Gondolom: itt is módosítani való van.

Hát a székely nép értelmesebb fiait mily ve-szedelmek demagognak nevezi? Hát még a ve-zért? „Vezére méltó a fölérhez (mondja T. úr),

*) Tárgyalmas miatt későt.

Szerk.

mindig a felkelő napot dicsóiti és szolgálja azért, hogy a lemenőt gyalázhassa.” Ha e vezér szemé-lye azonosságban egyet értünk, akkor Őn T. úr a mi itéletünk szerint: „bunne a felkelő napot gyalázza, hogy a lemenőt szolgálhassa és dicsóit-hesse.” Mind zek módosításra várnak. Vagy tovább is megmarad haládatlannak felismert csataterén, hol oly élesnek állított fegyvere eddigelő — dicsőség helyett — minden vágásra egy-egy csorbát kapott? Tessék! Részünkről öntől kisebbitetni dicsőségnek tartjuk.

De Őn Tatros úr! történelmi hamisítást is követett el. Azt írja ugyanis a „Magyar Polgár” 88 dik számában világot látott czikkében, hogy: „A székelyföldön, hol mindenki egy vérből van, hol soha jobbagyság nem volt, hol minden székely nemes volt. A mi különbség fennállott, sem a szü-letéa, hanem a vagyonosság jogán alapult, tehát az értelmiségen, a szorgalom és munkásságon.” Oh! misera coecitas! ki nem látod a fától az erdőt! Székely nemzeted két évtized előtti történelmét sem akarod tudni?!

A székely nemzet kebelében — tudja meg Tatros úr — válaszfalak állottak fenn egész 1848-ig. Az egymással homlokegyenest ellenkező osztály érdekek igazságtalansága, a székely nemzet kebe-lében folyton viszálykodás magvát szültte. Nem volt arány a jog és kötelességek kiosztásában. Mig egy rész csak kiváltságos jogokat élvezett: addig a többség sanyaru kötelességek teljesítésére volt kár-hoztatva. 1848 vetett végett ez abnormis állapot-nak. Ma nincs különbség Jogban és kötelességben egyenlők vagyunk. Nyitva a verseny nemes tere mindenki előtt, hol „Pope” szerint: „Érdem teszi az embert, nem léte a ledért, s a többi egyetemben csak bőr vagy bíbor.”

Ama nevezetes bizottmányi gyűlésen általam mondott beszéd is hasonló értelemben és kifejezé-sekkel volt mondva, miről T. úr lázítással vádol. És nem tudja teljességgel felfogni: miként lehet a mondottakat a választásra alkalmazni. Régentén a székelységet jogaiban elnyomták, ma itt-ott kiját-szodják. Est modus in rebus — divide et vinces — vagy tokány és bor stb. vette észre Tatros úr? „Nincs rosszabb értő, mint a ki nem akar érteni” — mondja a francia, talán után mondhatom én is.

Még több mondani valóm is volna Őnhöz Tatros úr! de azt csak úgy mondom el, ha hoz-zám jön. Addig is, mint fiatal ember, lelje vigasz-talását ez aphorizában: „a ki ifjúságában semmi esztelenséget nem cselekszik: a venségében fogja megtenni.” „p. a. p.”

KÜLFÖLD.

A „Moniteur” így nyilatkozik: „Ama mér-séklő s csillapító tanácsok dacára, melyeket a nagyhatalmak Konstantinápolyban s Athenében ad-tak, nem lehetett kikerülni a diplomatiai viszonyok félbeszakadását Török- s Görögország közt. A leg-utóbbi táviratok szerint, mindkét ország képviselői kikapták útleveleiket, s készülleteket tettek eluta-zásra. Bármily sajnós legyen is ezen szakadás, mégis méltán remélhető, hogy az 1856-ki szer-ződést kötött hatalmak közös működése, s nézet-öszhangzása enyhíthetendik, s korlátozhatand-ják annak következményeit.”

A „Cor. du Nord-Est” szerint Omer basa je-lenleg Thessaliában tartózkodik, hol két hadtest felett rendelkezik, melyek 60,000 főből állanak és a hadjárat megkezdésére minden szükséges anyag-szerrel el vannak látva.

A „Journal des Débats” tudósítása szerint a cadixi öbölben két angol fregatte tüzelt volna a spanyol hajórajra. A mennyiben Londonban is-merik az ügyállást, Cadix előtt nem állanak angol fregattok, a legközelebbi angol hadihajók Lissabon mellett és Gibraltár közelében lavíroznak.

A bukaresti „Terra” írja: „Egész határozott-sággal állítják, hogy az Oroszországon keresztül átöltözött rendőrfőnökök kíséretében ideszállított gyűttis-fegyvereknek már tele sincs Rumániában, minthogy kormányunk azokat a szomszéd délszlá-vok között osztotta szét, melyek megpróbálására legközelebb valószínűleg kedvező alkalom fog kínálkozni.”

A „N. Fr. Presse” egy levelet közöl Athen-ből, mely meg a sommatióra adott válasz meg-állapítása előtt iratott s egy beszélgetésről szól, mely Anglia követe és a görög külügyminiszter között történt. A külügyminiszter nem akarta el-jemerni a hatalmasságok beavatkozási jogát a kor-mány elhatározásaiba. A védhatalmasságok igényel-hetik Görögország halálját, de nem oly értelemben, hogy ezáltal a görög kormány cselekvési és elha-tározási szabadsága korlátoztassék. „Jól van tehát, felele határozottan Anglia követe, ha Görögország nem hallgat a védhatalmasságra, midőn ez a békét óhajítja, majd beszélni fog a nagyhatalom, mely a békét akarja.”

Berlin, decz. 18. (Alsóházi üléa.) Bismarck megtagadta a választ Löwe interpellációjára (a muzsika kiszolgáltatási egyezményre vonatkozólag); a válasz megsértése volna a hivatali titoknak és a politikai érdekeknek. Elvben — folytatá Bismarck — minden nyilatkozatot megtagadok az idegen hatalmakkal folytatott és még függőben levő alkü-do-zások felett; végmegállapodás után a kormány az ország érdekeinek megfelelőleg fog eljárni.

H I R D E T É S E K.

(457) **Valódi egri-borok!**
Saját termelésű **künnő jó egri piros-borok** kaphatók, s megrendelhetők
Sir Antalnál
EGERBEN.

(420) **Valódi rumburgi szövetek,**
(TISZTA LENVÁSZON)
jótállás mellett
széles, egy vég 53 bécsi rőf, 21 frtől 52 frig.
28 rőfös lepedőknek 49 frtől 65 frig.
rőf száma 1 frt. 50 kr. s ezen kívül figyelemmel jól ellátott
Callicot raktárára szoknyáknak és lepedőknek, 12 1/2, 10 1/2, 9 1/2, 8 1/2, 7 1/2, 6 1/2, 5 1/2, 4 1/2, széles; továbbá
Chiffon raktárára, egy bécsi rőfnél szélesebb finom szoknyáknak pereail helyett különösen ajánlható; rőf száma 30 krtól 45 krig o. é.
Gazdagon ellátott raktár **kallatlan** (fehérítetlen)
amerikai gyapott szövetekből (gyapottvászon),
minden szélességben, 100—105 és 60—67 rőfös végekben; **ugyanazok**
fehérítve 20 rőfös végekben a legjutányosab gyáriáron stb.
TEUTSCH J. B. Segesvártt.
Vidéki megrendelések postai utánvét mellett szokott pontossággal teljesítetnek.

(387) Ily szemüveget és orrcsipeket, valamint jeles színházi látesőket, melyek a szemet nem fárasztják, készít és árul
BOSCOVITZ A.
opticus és erőművész.
Kolozsvártt, főtér, dr. Szabó-féle ház.

(364) **CSAK JÓ SÖR VALÓDI ÉLET-ITAL!!!**
a szárazföld legjelesebb és legmegpróbáltabb söréi.
ajánlja
SPRINGER M. bécsi
központi fő-sör-raktára.
Leopoldstadt, Praterstrasse 42 sz. a u. m.
Kleinschwechati kivitelű ászok-sör palackok száma 15 kr.
„ márcziusi-sör 17 „
St.-Marx extra márcziusi-sör 15 „
Pilseni salon-bak-sör 20 „
Liesingi sziklapincei kettős ászok-sör 15 „
Jeles dajka-sör 15 „
és angol porter-sör 1 frt.
s bátorodik fennebbi központi raktár még azon biztosítást is hozzátenni, hogy említett sörnek mint a legátlátlóbbak, legjobb ízűek s az egészségre legjótékonyabban hatók ismeretesek az egész Continensen, s ezért mindenkinek jogosan ajánlhatók.
A pénz beküldése, vagy utánvét mellett 24—48 palackos ládak minden-hová leggyorsabban szétküldetnek.
Minden palackért 10 kr. betétel, a mely az üres palackok beküldésekor azonnal visszaadatik, vagy a megrendelés megújításakor leszámítatik.

(459) **LÓTULAJDONOSOK ÉS GAZDÁK SZÁMÁRA.**
Hangok Kvizda állatgyógyászati készítményei felől.
A cs. kir. gazdasági egyet. alólírtak a korneuburgi marhaporból próbákat adott át, hogy azokat megbízható gazdáknak ossza ki, kik azzal ló, szarvasmarha és disznókban kísérletet tettek, melyek nagyobb részt sikerültek.
Stajerország különböző vidékein a port torokgyulladás, golyvaalakú dagadtok ellen legjobb sikerrel használták; itt-ott tüdőhurutban enyhítőleg hatott a por, s hoszasz használat után valószínűleg egészen megszűntetne volna a bajt.
Igen próbált szer enyhítőül minden gyulladásos bajban, kolikában és étvágy-hiányban; elősegíti a tejelválasztást s annak kellemes ízét ad, ha nem nyújtak tulságos adagban be. Romlott tápszerrel való etetésnél igen fontos kicsiny adagokat beadni.
Gratz.
Schmidt J. mérnök

Kwizda Ferencz János urnak Korneuburgban.
Bécs, 1868 február 24-én
A siker, a melyet önnek „**lököröm-kenőcsével**” cserapes és torha kör-möknél tapasztaltam, rendkívüli.
Volt többek közt egy 17 éves ménem, a mely első lábain torha körmek, s egy hegyedt körmhasadék következtében hetek óta szolgáltathatatlan volt.
Már a bedörögölés s a füresztés utáni harmad napon látszólag kevésbé ki-méitő lábát a ló, a hetedik nap már nem sántított s ez óta naponta teszi a ló-szolgálatát a legkisebb kiméltés nélkül.
A köröm egészen ruganyos, s az új növés a koronán tökéletes ép, a mi eddig fájdalom nem volt.
En tehát önnek „**lököröm-kenőcsét**” az igazság érdekében minden lótulaj-donosnak melegen ajánlhatom, s ezt annál szívesebben teszem, mert öntapasztalathól tudom, mekkora bűt okoz a beteg lököröm a lótulajdonosnak.
Buchwald Vilmos, cs. kir. lovada-tanár
a Théréz-akademiában, ezeltől kapitány.
Cs. kir. szabadalm.

Korneuburgi marhapor
lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
1 nagy pakét 84 kr. 1 kis pakét 42 kr.
Helyreputló folyadék,
(Restitutions-fluid.)
lovak számára, Kwizda Fer. Jós-tól Korneuburgban;
Ó Fels. I. Ferencz József császár által kivál. szabadalmazva.
1 palack 1 frt. 40 kr.
Lököröm ir, 1 adag, 1 frt. 25 kr.
Pataköz-por, a lópató rothadására ellen; 1 üveg 70 kr.
Erőtáp, angol minta szerint, ló és marha számára. 100 adagos láda 6 frt.
50 adagos 3 frt. 5 adag 30 kr.
Valódi minőségben kapható:
Kolozsvártt: **Wolff János,** gyógyszer, és **Karvázy József,** kereskedő urnál.

ASSIS SAMUEL
színházhoz képező kapható
1 Doboz SZÍNHÁZI-KARÁCSONI és
1 Palack VALÓDI JAHNKA-KARÁCSONI, és
1 Szelenecze VALÓDI ROSZ THEA.
csak 1 frt. 0. c.
karácsoni és újévi ajándék
A LEGJOBB LEGTÖBB
(6-6)

(373) Alólírtak van szerencsése a nagyérdemű t. cz. közönséget értesíteni, misze-rint a főtérn a „Tivoli” alatt lévő
esztergályos és hangszer raktárát
fris áruccikkkel dusan ellátván, nála a lehető olcsó árban találhatók: finom tajték dobány- és szivar-pipák, valódi borostyánkő szivar-szipkák, borostyánkőves török csibuk szárok, jószagú meggyfa pipa és szivar szipka szárok, török és valódi sel-meezi cserep pipák, s több ezen szakmához tartozó apróságok; nem különben mindennemű **rész és fa-fűvő úgy vonó hangszerek,** s minden ezek felszerelése-re kívántató vonók és húrok a legnagyobb választékban. Továbbá **billiárd lab-dák és tákok.** Végbe mindezen cikkek kijavítására is vállalkozik.
A nagyérdemű t. cz. közönségnek pártfogását jövőre is remélie
Kovács Péter, esztergályos és hangszerkészítő.

Csak 50 kr. nyertetni 20,000 frt. egy Rudolfsorsjegy
vételével, és pedig a következő módon:
Alólírtok, ezen sorsjegyek biztossága felől meg levén győződve, s azoknak elő-nyös játékesete mellett, mert évenként 2 huzásuk van változatosan 25,000 és 20,000 forint főnyereménnyel, továbbá hogy ezen sorsjegyek mindegyikének legalább 12 forintot kell nyernie, elhatározta magát, hogy t. vásárlóinak s az egész közönségnek ezen sorsjegyek iránti nézetéről tanúságot tegyen, mindazon **Rudolf-sorsjegyeket, amiktől 1869 január 10-ig**
nála darabonként 15 frt 50 kr-jaival vásároltatnak, csak 50 kr. különbséggel, tehát 15 frton a huzás után, 1869 április 1-től 15-ig visszavásárolni. Miután e sorsjegyek biztosságu, előnyös játékesetű, csinos és díszes kiállításuk és any-nyira olcsó áruk következtében különösen **karácsoni és újévi ajándéku**l szolgálhatnak, azok vásárlására tisztelettel fölkéri a t. közönséget
SÖTHEN C. JAN., bank- és váltóüzlete Bécsben, Graben 13.
Hitel-igényvények a 3 fr 50 kr. és 50 kr. bélyegilleték az 1869 január 2-ki huzásra 200,000 forint főnyereménnyel ott hasonló-kép kaphatók.
Vidéki megrendelések pénzbevitelű, vagy csak csekély felpénz bekül-désével postai utánvét mellett is a leggyorsabban teljesítetnek.

(444) Nagy-Várad, december havában, 1868.
Bátorkodunk tudomásul adni, miszerint az
első erdélyi vaspályának
legközelebbi megnyitása alkalmával,
Károly-Fehérvárott
Ez utóbbi üzemünk szoros összeköttetésben leend a közel fekvő **Alvincz** nevű állomással, mely által azon állomáshoz igazgatott szállítások is legpontosabban eszközölhetők általunk.
Berlitz Ign. és Blum Jak.

Megjelent az „Athaeneum” kiadásában
Pesten, s Magyar- és Erdélyország minden könyvtárusainál,
Kolozsvártt **Stein Jánosnál** kapható:
EMICH GUSZTAV
Nagy Képes Naptára
az 1869-dik évre.
Igen díszes kiállítású 34 negyedrév, 30—35 képpel s
Magyar- és Erdélyország tiszti czimtarával.
Színes borítékban tartósan fűzve s körülvágvá:
Ára csak 1 frt.
Tartalom:
Czímek: „Munka és szorgalom tesz gazdaggá”
A gazdaság pedig szabaddá!
Czímek: — Előszó. — Naptári rész: Ünnepszámítás — Időszámítás. — Zsidónaptár. — Nap- és holdfogyatkozások. — Normanapok. — Bélyegilleték. — Távírdai szabályok és árák. — A 12 hónap. — Szépírók és történelmi rész: Ez a díszes halál! Költemény. (Illustrálva). — Ezredünk vétkesrejtője. (Egy huszárszázad naplójából). Bakits János. — Szerb dalok. A . . . E . . . Pénz és szerelem. Nővel. Ferd. Solymossy Pál. — Áldomás egy 6-kancsóból. Költemény. Thaly Kálmán. — Hi a haza! Elbeszélés. Vértessy Arnoldtól. — Roland a paizshordó. Uhlard után Halász Duzs. — A szabadságharcok egyik esztája. (Illustrálva). Áldor Mihály — A lányka. Parodia. Schiller után (képpel). D . . . G . . . Gáz és hó. Téli kép. Vetőcsy Pál. — Isten keze ember keze. Madách Imre. — Két dal. Angolból Pulszky Ágost. — Egy kiállítás a pusztában. (Háttérrel történetek). Képpel. Ferd. Somos Lajos. — Egy nyaklándó beszégetése. (Episod a forradalomból). Szabó Rikhardtól.

BOLOND MISHA NAPTÁRA
1869-re.
Sok képpel. — Ára 80 kr.
Tartalom: Naptári rész. — Újévi vers. — A száz éves kalendáriom jövőndő mondásai. — Az esztendő ünnepei. — Hogyan kell az esztendő 12 hónapjának minden napjára egy-egy élezcet előre meg-Álmodni. — Kipfelhauser költeménye K. L. hoz. (Pendant T. A. hasonló című költeményéhez). — Egy réztől emlékirata. — Új választási auspiciumok (képekben). — Ritkaságok. — Az újabb politikai műsávak magyarázó szótára. — Szabványok a subventiók irók számára. — Arany ABC az ab-solutismus idejéből. — Hány kézen megy át a subventió? (Képekkel). — Szabó-bál (társangi genrékép). — A híres generális. Ad notam: Hány János, az újabbkor egy ismerős tábornokáról. — Fleklesz Sam-muel és Uracy szolgabíró. (Képekkel). — Vasuti kaland. — Tessék vásárolni. — Ki volt nagyobb? (Épen a 100-dik parodia). Jótékonyosságok. Új főt dal. Vegyes karicaturák (képekkel). — Egy mezei költőnő. — Buda-Pest panorámája. — Alispáni jelentés egy bizottmányi gyűlésen. — Bolond kér-deések és okos feleletek. — Egy sokat utazott és sokat tapasztalt ember tanácsai. — Jövőndő mondá-sok az elmúlt dolgokról.

BOLOND MISHA NAPTÁRA
1869-re.
Sok képpel. — Ára 80 kr.
Tartalom: Naptári rész. — Újévi vers. — A száz éves kalendáriom jövőndő mondásai. — Az esztendő ünnepei. — Hogyan kell az esztendő 12 hónapjának minden napjára egy-egy élezcet előre meg-Álmodni. — Kipfelhauser költeménye K. L. hoz. (Pendant T. A. hasonló című költeményéhez). — Egy réztől emlékirata. — Új választási auspiciumok (képekben). — Ritkaságok. — Az újabb politikai műsávak magyarázó szótára. — Szabványok a subventiók irók számára. — Arany ABC az ab-solutismus idejéből. — Hány kézen megy át a subventió? (Képekkel). — Szabó-bál (társangi genrékép). — A híres generális. Ad notam: Hány János, az újabbkor egy ismerős tábornokáról. — Fleklesz Sam-muel és Uracy szolgabíró. (Képekkel). — Vasuti kaland. — Tessék vásárolni. — Ki volt nagyobb? (Épen a 100-dik parodia). Jótékonyosságok. Új főt dal. Vegyes karicaturák (képekkel). — Egy mezei költőnő. — Buda-Pest panorámája. — Alispáni jelentés egy bizottmányi gyűlésen. — Bolond kér-deések és okos feleletek. — Egy sokat utazott és sokat tapasztalt ember tanácsai. — Jövőndő mondá-sok az elmúlt dolgokról.

Mell-növény-szelelték.
Ezen a legújabb növény nedvből készült szelelték a legjobb sikernel használtatnak a hurut, köhögés, rekedtség, nyálinger és torok-száradás ellen; továbbá elősegítik a mell hátyakra tapadt nyál eltávolítást és minden nátha és mellbajokban enyhülést okoznak.
FÖRÁKTAR: Solz. Rezső gyógyszerészné Po-zsonban.
Kolozsvártt: kapható dr. HINTZ GYÖRGY gyógyszerertáiban.
Egy doboz ára 38 kr. o. ért.

!!Karácsonyi és Újévi ajándékok!!
Karácsonyára való mindenféle alaku cukorneműk, liquer, orem, csokoládé és töltött bombonok hab- és mandula-confectek, különböző csinos dobozok, többféle cukorne-művel ellátva, s minden egyéb, az alkalomra szükséges, aján-lékelték
nagy választásban és jutányos árakért kaphatók
Taufner János cukrászatában Kolozsvártt.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

(440) Marosvásárhelyt a **Naphoz** cim-zett vendégfogadó, jövő év Szentgyörgy naptól kezdve több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni tulajdonos **Müller Józseffel** ngyanott.

(449) **Különös figyelemre méltó!**
Sem az üzletileg érték nélküli jutalom-érmek, vagy udvari szállítói címek, sem az alkalmatlan s a város tulságos hírlapi reklameok által eszközölt épen am irigylendő hír után kaphadva, hanem egyedül valódi polgáriason, higgadtan és szilárd haladva, ajánlom a t. cz. férfi közönségnek sok év óta fenn-álló s minden idényre jól ellátott

ruha-raktáramat
Bécsben, Stadt, Rothenurmstrasse
(Hotel zum oestreichischen Hof)
azon biztosítással, hogy a raktárban található s mindenben készült ruhadarabok nem kímélt, avult, mindenképp olcsón és vadászóként régi, többnyire csak félváltó, gyapottal vagyított, csudák, kelmékkel, melyek pillanatra a szemtől elvonulnak, vannak össze-féreztek, hanem általában a legújabbak, legvaló-dibb, legdisebb és legválasztosabb, szíre és minőségbe nézve legutóbbabb külföldi a legelismere-tesebben készített, a mért is én legkíményemmel csak azon első ruhakészítők czikkjeivel hozhatom jo-gosan hasonlaltba, a kiknek czége, valamint az enyém is, ugyan meg hírlapilag nem volt hirdető, hanem azért, régen szerzett jó hírnevemért örendetnek, s azért mindenkinek, a ki jó czikkel kíván, ajánlhatók.
Téli kabátok o. é. 30 frtől 70 frtig,
Fel-öltönyök „ 20 „ 48 „
Salonfrakkok és kabátok „ 24 „ 45 „
Jaquet-ok „ 18 „ 40 „
Vadászkabátok „ 16 „ 30 „
Ponylakabátok „ 12 „ 25 „
Nadrágok (fekete Salon) „ 12 „ 18 „
dito „ 12 „ 22 „
Mellények (kötőfélék) „ 5 „ 20 „
dito fehér „ 7 „ 10 „
Mindenfélé utazó és vadászó bundák különböző árakban.
Kivánságra kelme-mustrák küldetnek, általában mindennemű utazó-, vadász-, utazó- és Salon-ruha-darabok mérték szerint gyorsan elkészítetnek s fel-pénz és utánvét mellett pontosan elküldetnek.
Levelel megrendeléseknél mértékül a felső mell szélessége, a derek szélessége, illetőleg a lépés hossza mellékelendő.
Nem talált ruhadarabok szívesen és nehézség nélkül becséréltetnek.
JERABEK GYÖRGY,
férfi-ruhakészítő Bécsben.
Raktár: Stadt, Rothenurmstrasse.
(Hotel zum oestreichischen Hof.)

